

de la Chirnogi au luat bilete de plecare doar 54, iar efectiv au trecut peste Dunăre, în ianuarie 1833, doar 38 de familii¹. Pentru 19 familii din satul Kusui, ținutul Rusciukului, stabiliți în parte la Luica, precum și pentru alții din același ținut, pașa din Rusciuk scria la Poartă. Aici se aflase că generalul Kiselef răspunse afirmativ cererii ambasadorului rus, înlesnind întoarcerea. Vizirul propunea ca pentru acei băjenari care nu puteau reveni peste Dunăre din cauza unor datorii contractate în țară să se alcătuiască liste detaliate (cu numele tuturor membrilor familiei și ale satelor în care locuiau acum), în scopul plătirii acestora «într-un fel oarecare, pentru ca și ultimii să se reîntoarcă la vechile lor locuințe, pentru prosperarea țării și a poporului»².

Numărul mare al cererilor de întoarcere a determinat Divanul să opreasă temporar împărțirea acelor bilete date băjenarilor (vezi mai jos p. 111, 113) prin «deputatul» Vasile Nenovici. La solicitarea acestuia se răspunde că urma să se aștepte pînă se vor încheia plecările peste Dunăre, după care se vor reîncepe distribuirea lor prin ocîrmuire³. Dacă, pe de o parte, privilegiul acordat negustorilor și meseriașilor bulgari a oprit plecarea unora, în schimb anunțarea de către Poartă a unor noi scutiri de dări⁴ pentru băjenarii care se vor mai întoarce i-a determinat, în special pe țărani, să persiste în cererile lor de plecare. De aceea numărul acestora continuă să fie mare și în 1833. Pe de altă parte, cei ce nu reușiseră să plece în 1832 revin cu plîngeri la ocîrmuire, la Vistierie sau la Kiselef; de asemenea găsim și cereri noi. În fruntea tuturor se află și în acest an tot băjenarii din județul Ilfov, din satele Afumați⁵, Ulmeni⁶, Dudești⁷, Cățelu⁸, Chiajna⁹, Gostilele¹⁰, Găneasa¹¹, 38 de familii de «silis-

¹ *Ibidem*, f. 746.

² *Документы...*, p. 163.

³ Într-un raport către Kiselef se afirma că Nenovici ar fi dorit ca la distribuirea biletelor «să poată lua de la dinșii (băjenarii) vreo plată». Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831, f.299. Că Nenovici lúa o plată oarecare de la băjenari este adevărat. Cu toate că s-a îngrijit de conaționalii săi, la moartea sa în toamna anului 1834, vreo 30 de băjenari, îndemnați după cit se pare evident de cunoșcutul Atanasie Nekovici, nu-i recunoșteau acest merit. În cererea lor adresată domnitorului Alexandru Ghica la 9 octombrie 1834, rugindu-l să-l numească deputat pe ultimul, afirmau textual: «... Ni s-au orînduit deputat un Vasile Nenovici, carele își căuta folosul său, adică să strîngă pă fierescare an de de la noi vro taleri sase de fierescare familie, precum noi ne învoisem să-i dăm, iar dreptățile noastre la judecăți și altele între noi nu le îngrijea nici într-un chip, din care pricină mulți bulgari s-au întors înapoi peste Dunăre... [și] fiindcă acel deputat Vasile Nenovici au răposat și avem bună nădejde în acest deputat Athanasie Nekovici, fiind om cu bun cuget către acest norod...», rugau să le aprobe alegerea. Cererea începea cu laude la adresa lui Nekovici, care se îngrijise atît de bine de emigranții din timpul războiului 1806–1812. Datele arătate în acest sens în cerere nu le puteau cunoaște băjenarii, ci numai Nekovici, la îndemnul și cu ajutorul căruia s-au și redactat. Arh. st. Buc., dos. 5 740/1834, f. 509. Nenovici a fost acuzat că ar fi luat bani de la băjenari pentru a le obține permise de întoarcere. S-a făcut chiar o anchetă, dar autoritățile n-au putut dovedi nimic. Pentru activitatea lui At. Nekovici în sprijinul emigrării bulgare din 1806–1812 la care se face aluzie aici, vezi C. Velički, *Emigrarea bulgarilor în Tara Romînească...*, p. 37 și urm. Vezi și *idem*, *Activitatea politică a emigrării bulgare din Tara Romînească...*, p. 27–51.

⁴ După asigurările date valiului Silistrei, băjenarii ce se întorceau erau scuți pe timp de un an de «impozite ordinare» și pe doi ani de impozitul «dgizie», *Документы...*, p. 184

⁵ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831, f. 929.

⁶ *Ibidem*, f. 880–881. Originari din Karnobat (18 familii). Aveau multe vite și în special oi (1 300). O familie avea 520, alte trei cîte 180, altele 165 etc. Vezi și f. 1 108, 1 117, 1 118. Unii plecau cu mai multe vite decât veniseră în 1828.

⁷ *Ibidem*, f. 905.

⁸ Cele 30 de familii din acest sat aveau de asemenea multe oi (ibidem, f. 946–948).

⁹ *Ibidem*, f. 987.

¹⁰ Originare din Karnobat (19 familii) (ibidem, f. 1 063–1 067).

¹¹ *Ibidem*, f. 1 385–1 386.